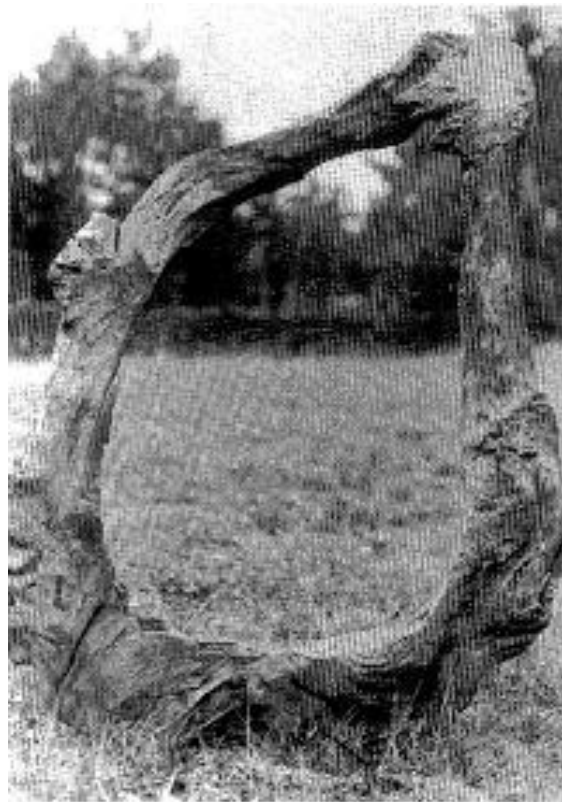

Ur samlingarna

VÅLKVIST

Anna Wedin

I hembygdsgården hänger det en s k vålkvist. Det är en onormalt hopväxt gren som bildar en ring. Enligt H-E Hauges uppteckning av sägner: "Smältgummor, trollgubbar och andra kloka" berättade Stina Jonsson i Trödje 1960 att de hade en vålkvist på vinden när hon var barn i slutet av förra seklet. Man använde den vid s k smörjning. Det innebar att man drog det sjuka barnet igenom ringen. Detta skulle enl. Stina Jonsson ske tre gånger en torsdagskväll. Man kunde även ta med kvisten hem och dra hemma. Olof Broman i Ovansjö berättar i samma uppteckning om en annan typ av vålkrok. Han hade en stor granrot som hade växt i en stor båge. I den drog man personer med t ex magont. Granroten ska vara fast i jorden i båda ändar. Sedan drog man patienten motsols med fötterna före genom bågen. Detta skulle ske tre gånger. Helst skulle en besvärjelse läsas samtidigt, men denna ville inte Olof Broman tala om. Enligt Broman hade han använt denna metod omkring 1950-talets mitt. Enligt upptecknaren var Olof Broman tveksam till att berätta några av botemetoderna eftersom hans egen kraft vid botandet minskade ju fler han berättade det för, men eftersom han tyckte att han var så gammal så kunde han berätta det.

[Hillebygden, Nr. 2, 1999]